

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kaupan alan osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa

31.3.2026

Opetusneuvos Minna Taivassalo, Ammatillinen koulutus –yksikkö,
Opetushallitus

Ohjelma ti 31.3.2026

- Klo 13-13.30 Tervetuloa ja tilaisuuden tavoitteet sekä Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen uudistuksen tilannekuva
- Klo 13.30 -13.45 Kaupan alan osaaminen nykyisissä liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa ja tutkinnon osien suoritusmäärät
- Klo 13.45 – 13.55 Lyhyt tauko
- Klo 13.55–14.20 Osaamistarvekyselystä nostoja kaupan alan osaamisen kehittämisen näkökulmasta, ehdotus uusista osaamisaloista ja tutkinnon osien nimistä
- Klo 14.20 – 14.30 Ohjeistus pienryhmätyöskentelyyn
- Klo 14.30 – 15.30 Keskustelua, kommentointia pienryhmissä tutkinnon osista ja niiden sisällistä sekä osaamisaloista
 - Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kaikille pakolliset tutkinnon osat ja osaamisalat
 - Uudet kaupan alan osaamista sisältävät osaamisalat ja niiden tutkinnon osat
- Klo 15.30-16 Ryhmäkeskustelun tulosten esittely ja yhteiset johtopäätökset

Esityksen sisältö

- Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen peruste uudistuksen tilannekuva
- Kaupan alan osaaminen nykyisissä tutkintojen perusteissa
- Osaamistarvekyselystä noston ja kaupan alan osaamisen kehittämisen näkökulmasta, ehdotus uusista osaamisaloista ja tutkinnon osien nimistä

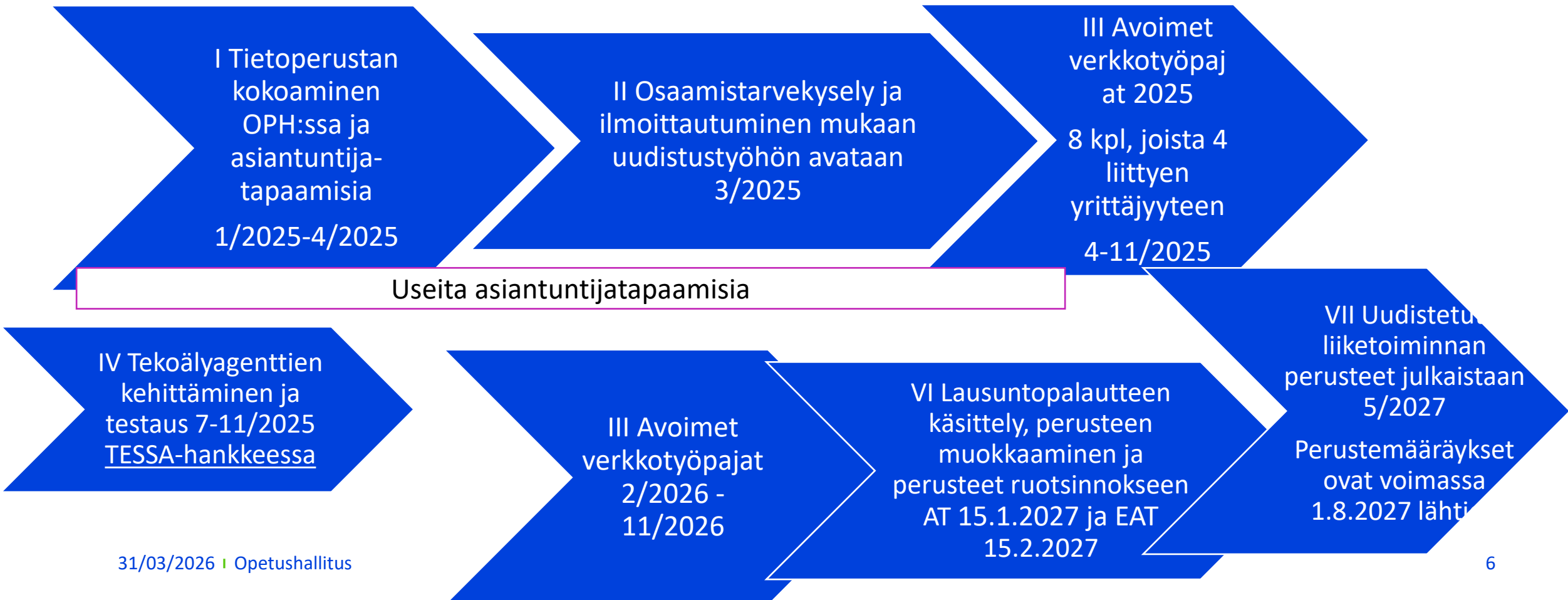
Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen peruste uudistuksen tilannekuva

Tutkinnot

5 § Ammatilliset tutkinnot (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017)

- **Ammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.
- **Erikoisammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.

Liiketoiminnan ammatti- ja erkoisammattitutkintojen perusteiden uudistamisprosessi

Ilmoittaudu mukaan liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteiden uudistustyöhön ja jaa kehittämisideasi

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Liiketoiminnan ja yrittäjyyden tutkintojen perusteiden sisältöjen uudistamistyö 2025-2026

Opetushallitus käynnistää Yrittäjyyden ammattitutkinnon, Liiketoiminnan ammattitutkinnon sekä Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon perusteiden sisältöjen uudistamistyön. Uudistamistyö toteutetaan yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän edustajien, koulutuksen järjestäjien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. Opetushallitus tekee tutkintojen perusteita valmistellessaan yhteistyötä Liiketoiminnan sekä Yrittäjyyden ja yritysjohtamisen työelämätoimikuntien kanssa.

Tällä lomakkeella voit kertoa liiketoiminnan ja yrittäjyyden tutkintojen perusteiden sisältöjen uudismistarpeista sekä ilmoittaa kiinnostuksestasi osallistua uudistustyöhön tiettyjen teemojen osaamisen osalta. Kaikki ilmoittautuneet saavat automaattisesti kutsut perusteiden uudistamistyön avoimiin tilaisuuksiin/työpajoihin/komentointitilaisuuksiin sen mukaan, mistä teema-alueista ovat kiinnostuneita. Osallistuminen on vapaaehtoista eikä ilmoittautuminen velvoita osallistumaan jatkuvasti, vaan omien aikataulujen salliessa.

- Suora linkki kyselyyn [Liiketoiminnan ja yrittäjyyden tutkintojen perusteiden sisältöjen uudistamistyö 2025-2026: Webropolilla luotu kysely](#)

Avoimet työpajat 4-11/2025

28.4.2025 Liiketoiminnan ja yrittäjyyden tutkintojen perusteiden uudistamistyön käynnistyswebinaari

15.8.2025 Verkkotyöpaja
Digitaalinen kauppa, kauppiastoiminta ja markkinointi

21.8.2025 Verkkotyöpaja:
Palvelurobotiikka, tekoälyjärjestelmien käyttöönotto ja muu digitalisaatio-osaaminen

22.8.2025 Verkkotyöpaja:
Dataosaaminen, datan hyödyntäminen ja digitalisaatio-osaaminen

25.8.2025 Verkkotyöpaja:
Yritystoiminnan kehittäminen ja yritysneuvonta

5.9.2025 Verkkotyöpaja: Uudistuvan yrittäjyysosaamisen tutkinnon osien kommentointi- ja työstitilaisuus verkossa | Opetushallitus järjestettiin

10.10.2025 Verkkotyöpaja:
Yrittäjyyden ammattitutkinnon tutkinnon perusteiden tutkinnon osat

21.11.2025 Kommentointi-tilaisuus: Yrittäjyyden ammattitutkinnon luonnos

V Lausuntokierros perusteluonnoksesta
Lausuntopalvelu.fi joulukuun 2025

**6.2.2026
Keskustelutilaisuus
Yrittäjyyden
ammattitutkinnon
muutoksista
lausuntokierroksen perustella**

VI Lausuntopalautteen käsittely, perusteiden muokkaaminen ja perusteiden ruotsinnokseen 15.2.2026

VII Uudistetut Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteet julkaistaan 5/2026

Perustemääräys on voimassa 1.8.2026 lähtien

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen avoimet verkkotyöpajat keväällä 2/2026-5/2026

2.2.2026
Liiketoiminnan
palvelujen
osaamisalan työpaja

31.3.2026 Uudistuva
kaupan alan osaaminen

23.11.2026 klo 12–15

9.4.2026 Uudistuva
finanssialan osaaminen

10.4.2026 klo 12–14
Uudistuva
taloushallinnon
osaaminen

20.4.2026 klo 14–16
Uudistuva myyntiin,
palvelumuotoiluun sekä
tuote- ja
palvelukehitykseen

28.4.2026 Uudistuva
digitaalinen
osaaminen

7.5.2026 klo 14–16
Uudistuva
ulkomaankaupan ja
kansainvälisen

7.5.2026 klo 14–16
Uudistuva
ulkomaankaupan ja
kansainvälisen
liiketoiminnan
osaaminen

13.5.2026 klo 14-16
Uudistuva
henkilöstöhallinnon
osaaminen

18.5.2026 klo 14-16
Liiketoiminnan
palveluiden
osaamisalan tutkinnon
osien

Syyskaudella myös verkkotyöpajoja 8-11/2026

- Syksyn työpajojen teemat ja päivämäärät tiedotetaan kesän aikana – fokus tutkinnon osien kommentointiin

22.10.2026 Keskustelutilaisuus
kokonaisuudistettavien
Liiketoiminnan ammattitutkinnon ja
Liiketoiminnan
erikoisammattitutkinnon
perusteiden osaamisaloista ja
tutkinnon osista

23.11.2026 klo 12–15
Tiedotustilaisuus Liiketoiminnan
ammatti- ja
erikoisammattitutkintojen
perusteiden lausuntokierroksesta

Kootusti tietoa uudistuksesta

- Uudistetut tutkintojen perusteet ovat voimassa arvioilta 1.8.2027
- Lausuntokierros toteutetaan 16.11.-18.12.2026 lausuntopalvelu.fi:ssä
- Kootusti tietoa uudistuksesta Oph.fi <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/liiketoiminnan-ammatti-ja-erikoisammattitutkintojen-perusteiden-uudistaminen>

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteiden uudistamiseen liittyvät tilaisuudet vuonna 2026

- 2.2.2026 klo 14–16 Uudistuvan Liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteen Liiketoiminnan palveluiden osaamisalan tutkinnon osien verkkotyöpaja
- 31.3.2026 ti klo 13–16 Uudistuva kaupan alan osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 9.4.2026 klo 14–16 Uudistuva finanssialan osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 10.4.2026 12–14 Uudistuva taloushallinnon osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 20.4.2026 klo 14–16 Uudistuva myyntiin, palvelumuotoiluun sekä tuote- ja palvelukehitykseen liittyvä osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteiden uudistamiseen liittyvät tilaisuudet vuonna 2026

- 28.4.2026 14–16 Uudistuva digitaalinen osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 4.5.2026 klo 14–16 Uudistuva kiinteistövälityksen osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 7.5.2026 klo 14–16 Uudistuva ulkomaankaupan ja kansainvälisen liiketoiminnan osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 13.5.2026 klo 14-16 Uudistuva henkilöstöhallinnon osaaminen Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa verkkotyöpaja
- 18.5.2026 klo 14-16 Liiketoiminnan palveluiden osaamisalan tutkinnon osien kehittämisen verkkotyöpaja
- 22.10.2026 klo 12-15 Keskustelutilaisuus kokonaisuudistettavien Liiketoiminnan ammattitutkinnon ja Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon perusteiden osaamisaloista ja tutkinnon osista
- 23.11.2026 klo 12–15 Tiedotustilaisuus Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteiden lausuntokierroksesta

Ennakkotietona: Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät 2026

- Kehittämispäivät 7-8.10.2026
- Paikkana [Clarion hotelli Helsinki](#)
- Tapahtuma on räätälöity tukemaan uudistettujen tutkinnon osien sisältöjen opettamista ja käyttöönottoa niin liiketoiminnan kuin yrittäjyyden tutkintojen perusteiden osalta
- Tapahtuman ennakkotieto OPH:n tapahtumakalenterissa [Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät - Save the date](#)

Kuva: GettyImages

Yhteistyö perusteiden uudistuksessa tähän mennessä

Uudistytöön on ilmoittautunut mukaan yli 200 henkilöä

- Yhteistyökumppaneita muun muassa
 - Suomen Yrittäjät ry
 - Uudenmaan Yrittäjät
 - Suomen Uusyrityskeskukset ry
 - Suomen Yritysvälittäjien ja Omistajanvaihdosasiantuntijain Liitto ry
 - Suomen Markkinointiliitto ry
- Taloushallintoliitto
- Kaupan liitto
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Digital Commerce Finland
- Sitra
- TIEKE
- Johtamisen ja yritysjohtamisen työelämätoimikunta
- Liiketoiminnan työelämätoimikunta

Valinnaisuus ja tutkinnon osien joustava käyttö

Lisätään tutkintoihin joustavuus ja valinnaisuus seuraavasti:

- Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15 – 30 osp
- Korkeakouluopinnot 5 – 15 osp
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15 – 30
- Tarkistetaan tutkinnon osien laajuudet ohjeellisiksi 15 osp, 30 osp sekä vain erityisen perustellusta syystä 45 osp sekä tarkistetaan muodostuminen ja päätetään osaamisaloista sekä tarkistetaan tutkinnon osien ajantasaisuus kaikilta osin
- Lisätään eri alojen ammatti- ja erikoisammattitutkinnoille yhteiset digivihreän siirtymän valinnaiset tutkinnon osat
 - Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp, Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp, Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp
 - Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp, Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp, Digitalisaation edistäminen 30 osp, Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp

Sisältöjen uudistuksella tavoitellaan yksilöiden ja liiketoiminnan kehittymistä toimintaympäristön muutokset huomioiden

Uudistuksessa

- tutkinnon osien sisältöjen ajantasaisuus tarkistettu kaikilta osin
- vahvistettava edelleen asiakasymmärryksen ja asiakaslähtöisen toiminnan merkitystä liiketoiminnaa
- vahvistettu tutkinnon osia läpileikkaavasti kykyä toimia digitaalisessa toimintaympäristössä turvallisesti sekä valmiuksia toimia mahdollisessa uhkatilanteissa
- digitaalinen kauppa, monikanavainen myynti, haastavat asiakastilanteet, kestävyysraportointi, vastuullisuuden vahvistaminen edelleen ja läpileikkaavasti, kansainväliseen liiketoimintaan liittyvien tutkinnon osien uudelleen muotoilu, datatalouden edistäminen ja liiketoiminnan jatkuvuus ja riskienhallinta
- edelleen vahvistetaan osaamisperusteisuutta (tutkinnon osat ovat loogisesti eteneviä työprosesseja alusta loppuun)

Kauppan alan osaaminen nykyisissä liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteissa

Liiketoiminnan ammattitutkinnon Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala tutkinnon osien suoritukset vuonna 2025

- [Markkinointiviestinnän toimeksianto](#) 405 kpl
- [Myynnin ja asiakaspalvelun suunnittelu ja toteuttaminen](#) 605 kpl
- [Asiakashankinta](#) 133 kpl
- [Asiakaskokemuksen kehittäminen ja palvelumuotoilu](#) 293 kpl
- [Projektinhallinta](#) 228 kpl
- [Ratkaisumyynti](#) 94 kpl
- [Tapahtumatuotanto](#) 72 kpl
- [Tilan ja esillepanon visuaalinen suunnittelu ja toteutus](#) 77 kpl
- [Tuoteryhmyöskentely](#) 120 kpl

Liiketoiminnan ammattitutkinnon Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisalan tutkinnon osien suoritukset 2025

- [Hankintasopimuksen toteuttaminen](#) alle 10 kpl
- [Huolintoimeksiantojen hoitaminen](#) 10 kpl
- [Kansainvälisen kaupan assistentin tehtävissä toimiminen](#) alle 10 kpl
- [Tullaustoimenpiteet EU:n ulkokaupassa ja toimenpiteet EU:n sisäkaupassa](#) alle 10 kpl
- [Vientikauppasopimuksen toteuttaminen](#) alle 10 kpl
- [Projektinhallinta](#) 228 kpl

[Lähde: Tutkintojen osien suoritukset | Osaamistarvekompassi](#)

- Mitä tästä tarvitaan tulevaisuudessa?

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon Kaupan osaamisalan tutkinnon osien suoritukset vuonna 2025

Kaupan osaamisalan suorittaneella on osaamista toimia kaupan alalla esimies- tai asiantuntijatehtävissä sekä myynnin että valikoimatyön kehittämistehtävissä.

- [Ryhmän esimiehenä toimiminen](#) 136 kpl
- [Tuoteryhmän asiantuntijana toimiminen](#) 29 kpl
- [Yksikön myyntityö ja valikoiman kehittäminen](#) 68 kpl
- Miten nämä suhteessa Lähiesihenkilötyön AT sekä Johtamisen ja yritysjohdamisen EAT?

[Lähde: Tutkintojen osien suoritukset | Osaamistarvekompassi](#)

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisalan tutkinnon osien suoritukset vuonna 2025

Osaamisalan suorittaneella on myynnin tai markkinointiviestinnän johtamisen ja kehittämisen osaamista monikanavaisesti suunniteltuna ja toteutettuna.

- [Asiakkuusmarkkinointi](#) 38 kpl
- [Brändin kehittäminen](#) 53 kpl
- [Digitaalinen markkinointiviestintä](#) 87 kpl
- [Digitaalisen myynnin kehittäminen](#) 71 kpl
- [Markkinointiviestinnän suunnittelu ja kehittäminen](#) 33 kpl
- [Yksikön myyntityö ja valikoiman kehittäminen](#) 68 kpl
- [Myynnin johtaminen](#) 110 kpl

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon

Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisalan tutkinnon osien suoritukset 2025

Osaamisalan suorittaneilla on osaamista toimia erilaisissa yrityksissä tai organisaatioissa kansainväliseen kauppaan liittyvissä asiantuntijatehtävissä, jotka voivat liittyä kansainväliseen myyntiin ja markkinointiin tai hankintatoimeen.

- [Kansainvälisen hankintatoimen kehittäminen](#) 15 kpl
- [Kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen](#) 33 kpl
- [Franchisevienti](#) alle 10 kpl
- [Kansainvälinen lisensiointi](#) alle 10 kpl
- [Kansainvälisen sopimusvalmistuksen myynti](#) alle 10

- [Kansainväliset materiaali- ja tuotehankinnat](#) 14 kpl
- [Kansainväliset palveluhankinnat](#) alle 10 kpl
- [Kansainväliset projektihankinnat](#) -
- [Kansainvälisen sopimusvalmistuksen hankinta](#) -
- [Kehittämiprojektin suunnittelu ja toteuttaminen](#) 291 kpl
- [Myynti ulkomaisen edustajan kautta](#) 10 kpl
- [Palvelujen vienti](#) alle 10 kpl
- [Projektivienti](#) alle 10 kpl
- [Suora vienti](#) alle 10 kpl

Nostoja osaamistarvekyselystä kaupan alan osaamisten näkökulmasta

Liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteet I

- Palvelumuotoiluosaaminen
- Asiakastiedon hyödyntäminen työn suunnittelussa, asiakasymmärrys, markkinaymmärrys, tiedolla johtaminen, brändi, kaupallistaminen, konseptit, onlinemyynti
- Vuorovaikutus- ja tiimityötaidot muuttuvassa työympäristössä: Työelämässä painottuvat entistä enemmän tiimityöskentely, monipaikkaisuus (etä-, hybridi- ja toimistotyö), ja kyky toimia muuttuvissa tilanteissa. Painopistettä tulisi siirtää yhteisölliseen työskentelyyn yksilösuorituksen sijasta. Työpaikan arjen hallinta, sujuva viestintä ja kyky toimia asiakaslähtöisesti
- Palaveri- ja vuorovaikutustaidot sekä digitaalisessa että live-ympäristössä - Työyhteisötaitojen kehittäminen, erityisesti tiimityössä ja asiakasrajapinnassa
- Resilienssi ja muutoskyvykkyys osana omaa työroolia
- Uutta osaamista digitaalisuuden, vastuullisuuden ja asiakasymmärryksen alueilla
- Strategisen johtamisen ohella fokus myös muutosjohtamiseen muuttuvassa liike-elämässä. EAT
- Ketjumaiseen liiketoimintaan soveltuvat tutkinnon osat
- Liiketoiminnan ammattitutkinnosta on puuttunut selkeät digitaalisaatioon liittyvät tutkinnon osat. Digitaalinen myynti/verkkokauppa

Liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteet II

- Osaamista elämyksellisten, asiakaskohtaamisia tukevien fyysisten tilojen suunnittelusta.
- Myymälä ei ole vain ostospaikka, vaan brändin ja asiakaskokemuksen konkretisoitumisen näyttämö. Tilasuunnittelussa korostuu asiakkaan huomioiminen, esteettömyys, visuaalinen vaikuttavuus ja brändi.
- Monikanavaisuuden ymmärtäminen: fyysinen tila ja digitaaliset kanavat muodostavat kokonaisuuden
- Tekoälyn hyödyntäminen työtehtävissä osaksi tutkinnon perusteita yleisellä tasolla
- Sisällön tuotanto
- Asiakaspalvelutaidot haastavissa tilanteissa sekä järjestelmäosaaminen
- Kestävä kehityksen systemaattinen huomioiminen
- Raporttien, AI työkalujen jne. hyödyntämiseen oman vastualueen toiminnan suunnittelussa ja seurannassa

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon perusteet

- Strategisen johtamisen ohella fokus myös muutosjohtamiseen muuttuvassa liike-elämässä.
- Teknologian nopea kehitys ja digitaalinen transformaatio vaikuttavat kaikkiin toimialoihin. Nykyjohtaja tarvitsee näiden osaamista.
- Kestävä kehityksen systemaattinen huomioiminen
- Strategia, Asiakasymmärrys, markkinaymmärrys, tiedolla johtaminen, brändi, kaupallistaminen, konseptit
- Henkilöstöhallinnon osaamisalan tutkinnon osat kaipaavat monipuolistamista. monipuolisemmin sosiaalinen vastuullisuus sisältäen mm. työhyvinvointi, psykologinen turvallisuus työyhteisössä, työntekijäymmärrys, työntekijäkokemus, työn merkityksellisyyden kokemus
- Kriittisyys ja osaaminen analyysien, raporttien, AI työkalujen jne. hyödyntämiseen oman vastualueen toiminnan suunnittelussa ja seurannassa
- Ketjumaiseen liiketoimintaan paremmin soveltuvat tutkinnon osat ja arviointikriteerit.

Digitaaliset taidot (DigComp)

- Informaatio- ja datalukutaito
- Digitaalisen sisällön luonti
- Turvallisuusosaaminen

Kestävyystaidot (GreenComp)

- Kestävän kehityksen tiedot ja taidot
- Ongelmanratkaisukyky
- Systeemiajattelu
- Arvojohtaminen
- Kokonaisuuksien hallinta
- Resilienssi

Sosiaaliset taidot (LifeComp)

- Vuorovaikutustaidot
- Myötätunto
- Toisten huomioiminen
- Eri-ikäisten ihmisten kanssa toimiminen
- Ryhmätyöskentely
- Käyttäytymistieteellinen ymmärrys

Yrittäjyystaidot (EntreComp)

- Taloushallinto
- Budjetointi
- Johtaminen
- Itseohjautuvuus
- Arviointikyvyt
- Organisoitukyvyt
- Asiakaspalvelu
- Puhetaidot
- Muotoilu

Henkilökohtaiset taidot (LifeComp)

- Voimavarojen vaaliminen
- Kyky heittäytyä uusiin tilanteisiin
- Epämukavuuden ja pettymysten sietokyky
- Itsensä johtamisen kyky
- Yleinen elämäkokemus – henkilökohtaisen elämän tapahtumat ja kokemukset
- Arjen hallinta
- Paineensietokyky

Kulttuuriset taidot (Key Competences for Lifelong Learning)

- Erialaisten ihmisten kanssa toimiminen
- Kielitaito

Oppimaan oppimisen taidot (LifeComp)

- Muutokseen sopeutuminen
- Kriittinen ajattelu
- Elinikäisen tai jatkuvan oppimisen kyvyt
- Pitkäjänteisyys ja asioiden loppuun saattaminen

Lähde kuvat: Osaamisen tunnistamisen hyvät käytännöt loppuraportti 2024 https://tieke.fi/wp-content/uploads/2024/03/Osaamisen-tunnistamisen-hyva%CC%88t-ka%CC%88yta%CC%88nno%CC%88t_loppuraportti.pdf

Tunnistettuja osaamistarpeita ja keskeisiä työprosesseja

- Jatkuva **strateginen tilannekuva ja skenaariotyö** - jos tätä prosessia ei ole, yritys huomaa liian myöhään, mitä osaamista pitäisi rakentaa, ostaa tai automatisoida.
- **Osaamistarpeiden kartoitus** ja työvoimasuunnittelu - kyvykkyyksien inventointia, tulevien roolien määrittelyä, skill gap –analyysiä
- **Työprosessien uudelleensuunnittelu** AI:n ja automaation ympärille - tulevaisuudessa kilpailuetu ei tule siitä, että “AI on käytössä”, vaan siitä, että myynti, hinnoittelu, asiakaspalvelu, suunnittelu, raportointi ja päätöksenteko on rakennettu uudelleen AI-avusteiseksi
- OECD, *Strategic Foresight* <https://www.oecd.org/en/about/programmes/strategic-foresight.html>
- World Economic Forum, *Future of Jobs Report 2025* digest <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/digest/>
- McKinsey, *The State of AI: Global Survey 2025* <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai>

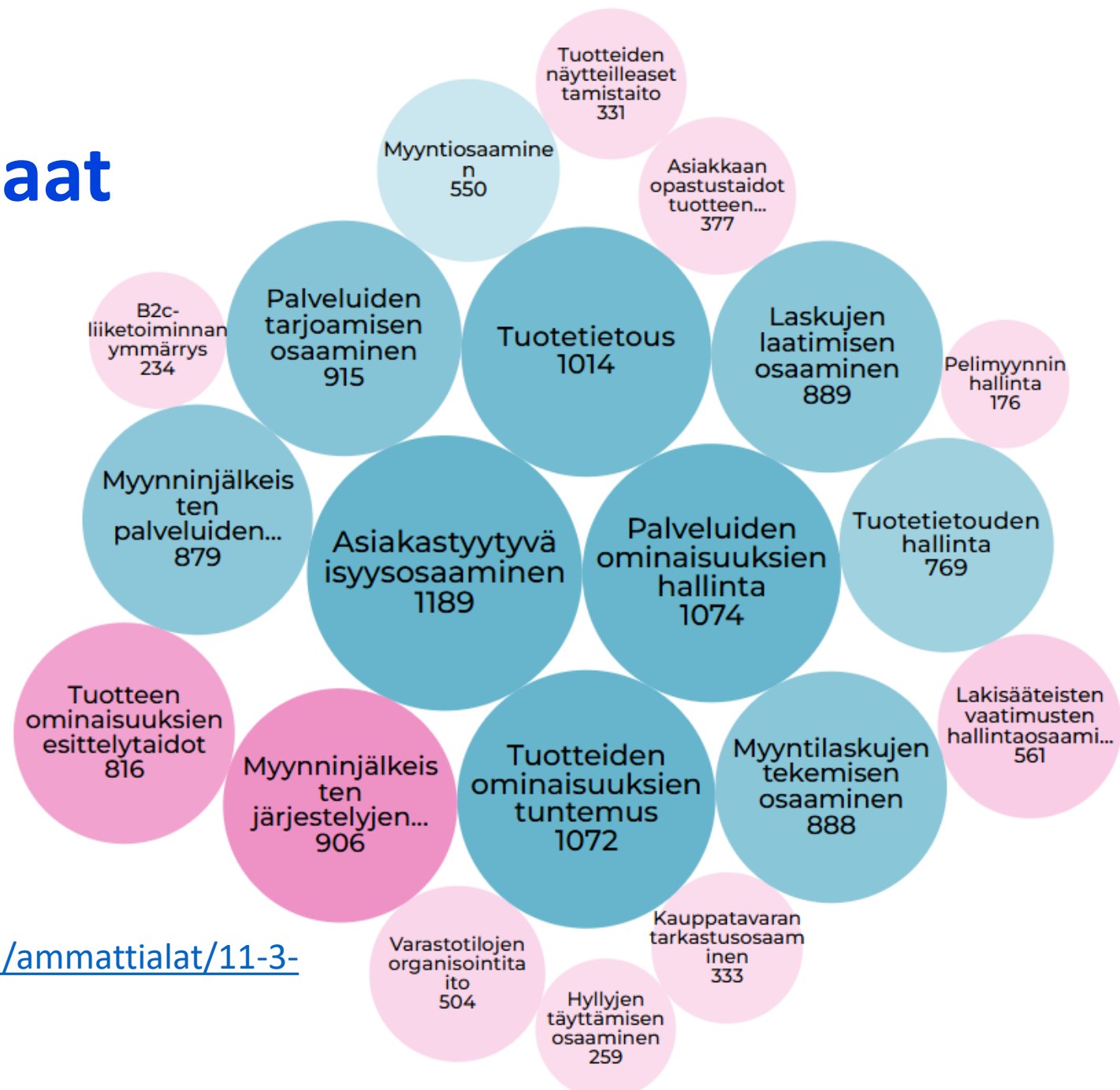
Liiketoimintavastaavien kyky johtaa kyvykkyyksiä

Rooli muuttuu pois “vuosikellon johtamisesta” kohti neljää ydintehtävää:

- ennakoi
- allokoii
- uudelleensuunnittelee
- varmistaa käyttöönoton

Nostoja Osaamistarvekompassista

Myyjät ja kauppiaat

Lähde:

<https://www.osaamistarvekompassi.fi/fi/ammattialat/11-3-1/osaamiset>

Myyjät ja kauppiaat

Asiakastietokantojen hallintataidot

Lähiosaamiset

lisämyynnin strategioiden tuntemus, tietokantojen suunnittelu ja hallinta, asiakassuhteiden hallintajärjestelmien crm käyttöosaaminen, vakuuttava argumentointikyky, asiakashankinnan strategiatuntemus, verkkokaupan toimintaprosessien ymmärtäminen, myynnin raportoinnin taidot, sosiaalisen median hallintataidot, pilvipalveluiden hyödyntämisen taidot, reklamaatioiden käsittelytaidot, myyntiprosessien ymmärtäminen

B2b-myyntitaidot

Lähiosaamiset

myyntiputken hallintaosaaminen, asiakassuhteiden hallintajärjestelmien crm käyttöosaaminen, myyntiennusteiden tarkkuuden hallinta, liidien tuottamisen asiantuntemus, myyntiprosessin optimointi, strategisen myynnin suunnitteluosaaminen, kuluttajakäyttäytymisen analysointi, sosiaalisen median mainonnan hallinta, dataohjautuvan päätöksenteon taidot, myyntitunnelin optimointiosaaminen

Tuote- ja palvelutuntemus

Lähiosaamiset

asiakasvalitusten käsittelytaidot, reklamaatioiden käsittelytaidot, epätavallisten tilanteiden hallinnan osaaminen, ikärajoituksia koskevien säännösten noudattaminen, kassajärjestelmien hallinta, asiakasrekisterin ylläpidon taidot, asiakassuhteen ylläpitämisen taidot, sopimusneuvotteluiden mestarointi, rahoitusjärjestelmien hallinta, joustavuus ja sopeutuvuus muutoksiin

Myyjät ja kauppiaat

Tuotevalikoiman optimointikyky

Lähiosaamiset

verkkokaupan toimintaprosessien ymmärtäminen, henkilöstön koulutustaidot, asiakaslähtöisen suunnittelun osaaminen, markkinatrendien analysointitaidot, myyntikampanjoiden suunnittelutaidot, hyllyjen järjestelytaidot, myyntidatan analysointitaito, kysynnän ennustamisen osaaminen, myyntistrategioiden kehittämissaidot, myyntitavoitteiden asettamisen taidot

Laskujen laatimisen osaaminen

Lähiosaamiset

myyntilaskujen tekemisen osaaminen, palveluiden ominaisuuksien hallinta, varastotilojen organisointitaito, kauppatavaran tarkastusosaaminen, asiakastyytyväisyysosaaminen, hyllyjen täyttämisen osaaminen, varastomäärien valvontataidot, tilausten käsittelyn ja hallinnan osaaminen, taloudellisten hyvitysten käsittelytaidot, palautusten käsittelyn osaaminen, maksujen käsittelytaidot, myyntiosaaminen, kassajärjestelmien hallinta, tietotekniikan perusteiden ymmärtäminen ja soveltaminen, varauksien hallintataidot, varauksien tekeminen ja hallinta, lipunmyyntitaidot

Myyntilaskujen tekemisen osaaminen

Lähiosaamiset

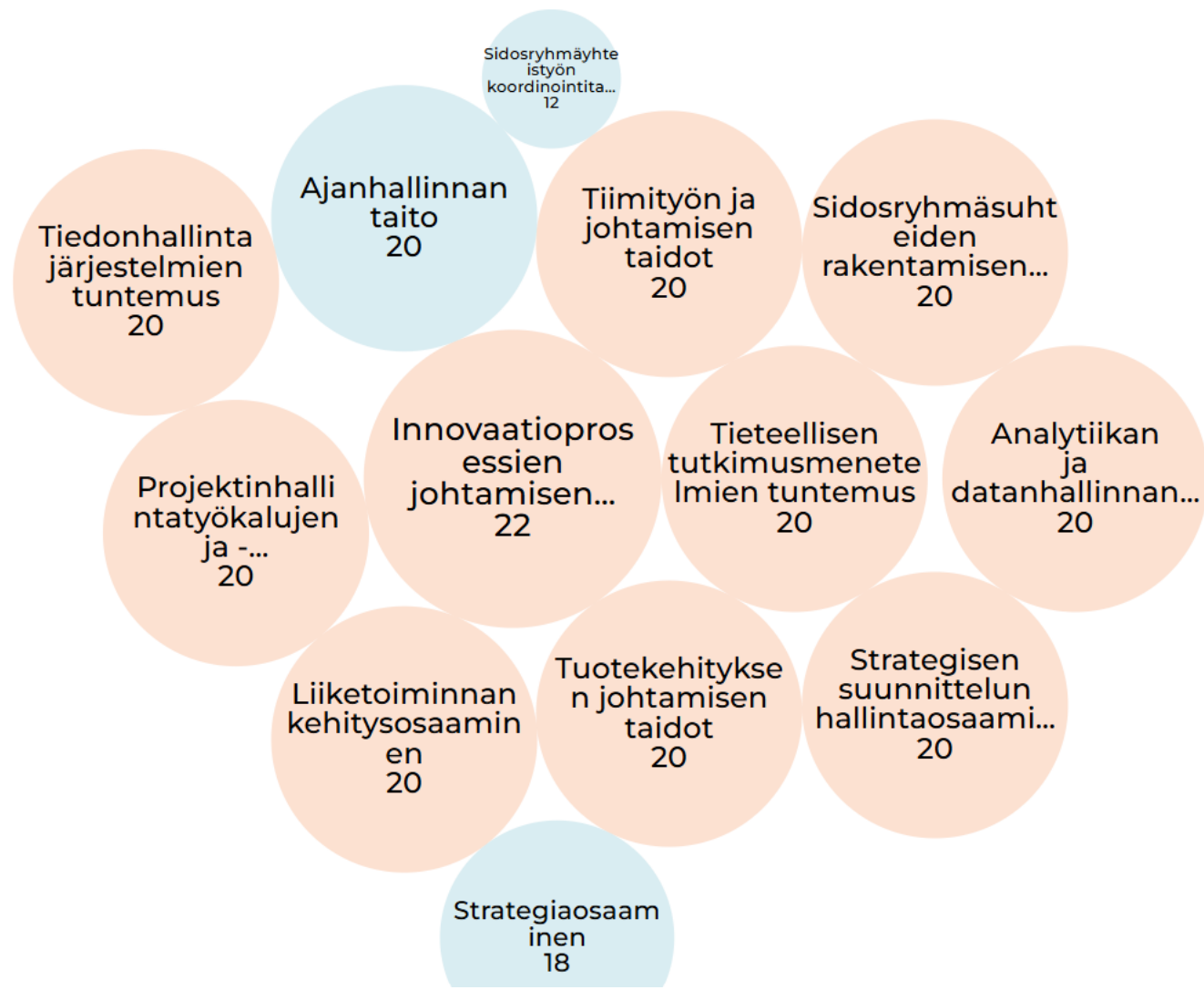
laskujen laatimisen osaaminen, palveluiden ominaisuuksien hallinta, asiakastyytyväisyysosaaminen, varastotilojen organisointitaito, kauppatavaran tarkastusosaaminen, tuotteen ominaisuuksien esittelytaidot, hyllyjen täyttämisen osaaminen, myyntiosaaminen, asiakastarpeiden tunnistamiskyky, varastomäärien valvontataidot, palautusten käsittelyn osaaminen, taloudellisten hyvitysten käsittelytaidot, maksujen käsittelytaidot, eri viestintäkanavien käytön osaaminen, kassajärjestelmien hallinta, asiakasviestintäosaaminen, tietotekniikan perusteiden ymmärtäminen ja soveltaminen, matemaattisten taitojen soveltaminen

Myyntinjalkeisten palveluiden tarjoamisen osaaminen

Lähde. [Myyjät ja kauppiaat | Osaamistarvekompassi](#)

Liiketoiminnan kehittäjät

Lähde: <https://www.osaamistarvekompassi.fi/fi/ammattialat/1-3-1/osaamiset>

Liiketoiminnan kehittäjät

Innovaatioprosessien johtamisen osaaminen

Lähiosaamiset

tuotekehityksen johtamisen taidot, strategisen suunnittelun hallintaosaaminen, tieteellisen tutkimusmenetelmien tuntemus, markkinatrendien analysointitaidot, projektinhallinnan osaaminen, kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus, data-analyysin hallinta, luovat ongelmanratkaisutaidot, muutosjohtamisen taidot, markkinatutkimusmenetelmien hallinta

Tuotekehityksen johtamisen taidot

Lähiosaamiset

innovaatioprosessien johtamisen osaaminen, tuoteportfolion hallinta, kustannustehokkuuden parantamistaidot, toimitusketjun hallintataidot, riskianalyysin taidot, monialaisen tiimin johtamistaidot, teknologiatrendien ennakointikyky, talouden hallinnan perustiedot, muutosjohtamisen metodien ja strategioiden hallinta, markkinatutkimusmenetelmien hallinta

Lähde:

<https://www.osaamistarvekompassi.fi/fi/ammattialat/1-3-1/osaamiset>

31/03/2026 | Opetushallitus

Tiimityön ja johtamisen taidot

Lähiosaamiset

projektinhallintatyökalujen ja -tekniikoiden osaaminen, konfliktien ratkaisutaidot, muutosjohtamisen metodien ja strategioiden hallinta, luovat ongelmanratkaisutaidot, kansainvälisen kokemuksen hyödyntäminen, ketterien menetelmien hallinta, analytiikan ja datanhallinnan taidot, budjetin hallinta- ja seurantataidot, data-analyysin hallinta, tilastollisen mallinnuksen osaaminen

Liiketoiminnan kehitysoosaaminen

Lähiosaamiset

strategisen suunnittelun hallintaosaaminen, projektinhallinnan osaaminen, tiimien johtamisen ja motivoinnin taidot, myynti- ja markkinointitoiminnan johtamistaidot, tehostamistaidot, tieteellisen tutkimusmenetelmien tuntemus, asiakassuhteen ylläpitämisen taidot, muutosjohtamisen taidot, liiketoimintastrategioiden kehittämisosaaminen, markkinatilanteen jatkuva analysointi ja seurantaosaaminen

Tiedonhallintajärjestelmien tuntemus

Lähiosaamiset

sidosryhmäsuhteiden rakentamisen osaaminen, pilvipalveluiden hyödyntämisen taidot, myynnin ja markkinoinnin periaatteiden tuntemus, metatiedon hallinta, datan analysointitaidot, tietokantojen suunnittelu ja hallinta, muutosjohtamisen metodien ja strategioiden hallinta, brändin kehittämisosaaminen, sidosryhmien sitouttamisstrategiat ja yhteistyön kehittäminen, innovaatiostrategiat ja johtaminen

Tutkintojen perusteiden esikatselunäkymät

Liiketoiminnan ammattitutkinnon perusteen luonnos

[Liiketoiminnan ammattitutkinto – ePerusteet](#)

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon perusteen luonnos [Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto - ePerusteet](#)

Kaikille pakolliset ammatilliset tutkinnon osat (luonnos)

- Liiketoiminnan AT

		usp
^ Ammatilliset tutkinnon osat		150
^ Pakolliset tutkinnon osat		
● Kestävä liiketoiminta ja liiketoiminnan tukipalvelujen tuottaminen		30
● Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa		15

Liiketoiminnan ammattitutkinnon osaamisalat

Ehdotus uusiksi osaamisaloiksi

- Taloushallinnon osaamisala
- Liiketoiminnan ja hallinnon palvelujen osaamisala
- Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala

Aiemmassa perusteessa nämä osaamisalat

- Liiketoiminnan palveluiden osaamisala
- Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala.
- Kiinteistönvälityksen osaamisala?
- Finanssipalveluiden osaamisala?
- Taloushallinnon osaamisala
- Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisala?

Kaikille pakolliset ammatilliset tutkinnon osat luonnos

- Liiketoiminnan EAT

Avaa kaikki		Näytä ryhmien kuvaukset		
				osp
^	Ammatilliset tutkinnon osat			180
^	Pakolliset tutkinnon osat			
●	Strateginen tilannekuva ja liiketoiminnan kehittämisen tavoitteet			30

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon osaamisalat

Ehdotus uusiksi osaamisaloiksi

- Henkilöstöhallinnon osaamisala
- Yritystoiminnan asiantuntijapalvelujen osaamisala
- Liiketoiminnan innovaatioiden ja kehittämisen osaamisala
- Kaupan, myynnin ja markkinoinnin kehittämisen osaamisala
- Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala

Aiemmassa perusteessa nämä osaamisalat

- Henkilöstöhallinnon osaamisala
- Taloushallinnon osaamisala
- Myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala
- Kaupan osaamisala
- Kiinteistönvälityksen osaamisala
- 31/03/2026 | Opetushallitus
- Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala

Ryhmätyöskentelyn ohjeistus

Yhteinen työskentely Padlet-alustalla klo 14.30-15.30 (60 min)

- Osallistujat jaetaan automaattisesti pienryhmiin (n. 10 hlöä)
- Työskentelyn tulokset kirjataan <https://padlet.com/opetushallitus/kaupanala>
- Työskentelyaika 60 min, paluu pääkokouksen Teams-tilaan klo 15.30
- Valitaan kirjuri ja keskeisten lopputuotosten esittelijä (voi olla sama hlö)

Vastauksia toivotaan seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä mieltä olette ehdotuksista kaikille pakollisiksi tutkinnon osiksi? Liiketoiminnan AT ja EAT?
- Ovatko perusteluonnoksen Liiketoiminnan AT:n osaamisalat ja tutkinnon osat OK? Puuttuuko jotain?
- Ovatko perusteluonnoksen Liiketoiminnan EAT:n osaamisalat ja tutkinnon osat OK? Puuttuuko jotain?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Palautekysely

<https://tapahtumat.oph.fi/feedback/101HekJbgper4Y6>

Kiitos!

